

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CHRISTO CAPITE|| TOTIVS ECCLESIAE,|| QVINQVE LIBRIS|| explicata.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

II. Explicatur sententia nouorum Arianorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53845](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53845)

tionem æternam, sed per vnctionem gratiæ, & inhabitationem, ac proinde posse Christum dici Deum, sed Deum facti & temporalem, non æternum. Ita Blandrata disput. 6. Albana, & Ministri lib. 2. cap. 7. Quod idem olim docuit Nestorius apud Theodoretum lib. 4. hæretic. fabul.

*de inuocatio de
dissidentibus*
Ac in his quidem omnes noui Samosatani conueniunt. Dissident autem inter se de inuocatione Iesu Christi, & in tres quasi sectas diuisi sunt. Nam Franciscus DAVID, & multi ex Hungaricis Ministris docent, Iesum Christum non esse inuocandum, sed solum Patrem, qui solus est verus Deus, & solus hoc tempore curam Ecclesiæ gerit. Exstant theses de hac re Francisci Davidis, & responsio eiusdem ad rationes Fausti Socini, qui theses illas confutauerat. Ipse autem Franciscus asserit in confutatione iam allegata, Christum in precibus inuocari posse, sed tamen addit, maioris esse perfectionis ad Deum Patrem recta accedere.

Denique GEORGIUS BLANDRATA in thesibus, & Ministri Poloni in iudicio, quod ediderunt de causa Francisci Davidis, docent, Iesum Christum non modò inuocandum esse, sed etiam debere inuocari: nec esse imperfectionem ad eum confugere. Accidit autem per oportune hec eorum dissensio, non solum quia, ut ait sanctus Hilarius, bellum hæreticorum pax est Ecclesiæ, sed etiam quia utraque pars, ad miras angustias redigi cœpit. Nam qui Christum inuocandum esse docent, proferunt plusquam quinquaginta testimonia Scripturæ, quibus aduersarios repugnare ostendunt; qui verò non inuocandum asserunt, certissima ratione demonstrant, aduersarios secum ipsos repugnare, quippe qui nolint inuocari Sanctos, quia non sunt Dij veri, & tamen Christum inuocari velint, quem iidem paritè affirmant non esse Deum verum.

CAPVT II.

Explicatur sententia nouorum Arrianorum.

QUANTVM ad SECvNDVM. Sententia VALENTINI GENTILIS, & aliorum, qui eius comites vel discipuli fuerunt, tria docet.

PRIMO

PRIMO, tres esse Spiritus æternos, Patrem, Filium, Spiritum sanctum, essentiali numero differentes. ita docet ipse Gentilis prothesi 20. & 23. & refert hoc idem Benedictus Aretius initio historiae de supplicio Valentini Gentilis, quæ sententia fuit olim Peratarum apud Theodoret. lib. 1. cap. 18. hæret. fab. Isti enim dicebant Trinitatem esse tres Deos, tres mentes, &c. Fuit etiam Ioannis PHILOPONTI, ut referunt Suidas verbo Ioannes Grammaticus & Nicephorus lib. 18. histor. cap. 48. qui etiam cap. 46. dicit, Philoponum tempore Phocæ Imperatoris vixisse circa annum Domini D. C. IV.

Idem docuit quidam Gallus tempore sancti Anselmi circa annum Domini M. XC. aduersus quem scripsit ipse beatus Anselmus librum de incarnatione Verbi. Idem etiã circa annum M. C. XC. docuisse videtur ABBAS IOACHIMVS; asseruit enim tres personas non esse vnã rem, siue vnã essentiam numero, sed solum per collectionem, sicut multi fideles dicuntur vna Ecclesia. Id patet ex Concil. Lateranensi sub Innocentio III. cap. 2. Denique eodem accessit, teste Bernardo Luceburgensi, RAIMVNDVS LVLLVS circa annum Domini M. C. C. LX. qui docuit tres personas tres essentias esse.

SECUNDO, docuerunt Gentilis, & socij eius, has tres personas non esse æquales, sed Patrem longè esse eminentiorem ceteris, ita ut ipse essentiator, ceteri duo essentiati dici debeant. Ita Gentilis lib. Antidotorum, antidoto 3. fol. 26. vbi ait proprium esse Patris, ut appelletur vnus, & solus Deus. Similia vide prothesi 8. 10. 22. 24. 38. & 40. itaque noui Tritheitæ iam à Philopono ad Arium declinauerunt. Arius enim primus fuit, qui filium minorem Patre esse docuit, teste Epiphanio hæres. 69. Exortus est autem Arius circa annum Domini C. C. C. XXIV. teste Theodoro libro 4. de hæres. fab.

TERTIO, docuerunt Filium Dei non esse ex nihilo, neque in tempore genitum, sed ab æterno, & ex Patris substantia. Id habet Gentilis prothesi 11. & 21. quæ sententia fuit recentiorum Ariæorum: nam ut B. Augustinus docet lib. 6. Trinit. cap. I. posteriores Ariani filium æternum esse concesserunt, tamen contrarium senserat Arius. Vnde etiam

Maximinus apud Augustinum lib. I. confitetur Filium non ex nihilo, sed ex Patris substantia genitum, iuxta sententiam Concilij Ariminensis. Non erit fortasse abs re, si illas ex prothesibus Valentini hinc subiiciamus, ut Lector uorum Arianorum sententiam ex ipsis eorum verbis certius cognoscat.

Prothesis **SEXTA.** Pater non est hypostasis, sine persona uno Deo, sed, teste Apostolo, est unus ille Deus, à quo omnia.

SEPTIMA. Solutus Pater est unus Deus, id est, sine illo principio, aut origine inuētus. **OCTAVA.** Solutus Pater autem, id est, à nullo superiore numine essentiat, sed à seipso Deo.

NONA. Qui unum Deum in tres proprietates, seu personas distinguit, vel sibi prestigias facit, vel necessario unum Deum substantiam diuidit, atque discerpit. **DECIMA.** Deus debuit sim generandi, ac propagandi, quia uoluit: ideoque, et λόγος ante secula genuit, et spiritum propagauit. **VNDECIMA.** Aeterna λόγος substantia, principium et originem habet à Deo, quatenus genita, ac distincta sit, non quatenus non enim est ex nihilo creata, aut de aliqua non exstante materia facta, sed de immensa substantia illius summi Deigenita.

VICESIMA. Genitus à genitore substantiali numero differt, non potestate, sententia, aut diuersitate naturae. **XXI.** Unus Deus, et λόγος eius dua sunt eiusdem naturae substantia intelligentes, id est, duo aeterni spiritus consubstantiales, congruo gradu, ordine, et proprietate distincti. **XXII.** Plures spiritus immensa substantia esse non possunt. **XXIV.** Solutus Pater est spiritus ἀγέννητος, vniuersitatis auctor, immensa quoque substantia: Filius uero spiritus est ex Deo ineffabiliter genitus, paterna uoluntatis exequutor, ac pro generationis modo circumscriptibilis genitus. **XXXIII.** Confusio trium in unum, et eundem numero spirituum fundamentum, et origo omnium errorum fuit.

